

Jaume Bartumeu CANDIDAT DE L'ALTERNATIVA A LES ELECCIONS DEL 26-A

«Com més trigarem, més plomes hi deixarem»

ENRIC GUINART / IAGO ANDREU*
ANDORRA LA VELLA

—¿Quines conclusions hem de treure d'aquesta setmana?

—El balanç és el de la pèrdua terrible de temps. D'un temps que no es pot recuperar, perquè en aquests quatre anys el Govern d'Albert Pintat ha estat marejant la perdiu i canviant de discurs cada vegada que canviava d'interlocutor, pensant-se que la vella tàctica de fer l'andorrà encara podia continuar. Ara ha arribat l'hora de la veritat i estem a les portes de viure una situació tan dramàtica com la que ha viscut la república de San Marino. Espero que ens en sortirem en millor posició, però cal reaccionar i per això nosaltres vam voler fer una declaració institucional des de la responsabilitat abans que arribés el representant del copríncep. Vaig fer aquesta declaració perquè teníem informació suficient, perquè sempre hem tingut una línia de diàleg oberta amb la presidència de la República i la representació del copríncep i sabem que el copríncep francès s'estava acostant a una situació tan tensada que no podria aguantar-la per gaire temps. El balanç és preocupant i cal reaccionar ràpidament, però estem en període electoral. Si els nostres veïns han tingut paciència fins ara, ens poden donar quatre mesos més de marge.

—¿Accepta la llei provisional que va proposar Frémont divendres?

—La tècnica legislativa hem de deixar-la en mans del Consell General. Del que es tracta és d'adoptar unes mesures transitòries que permetin demostrar el que fa quatre anys que estem dient i que ja vaig escriure el 2004 en el preàmbul de la nostra proposta europea: hem de donar mostres a Europa que ens estem movent en la bona direcció. Europa ha de veure que demanem començar a negociar un acord com el de Suïssa amb Espanya i França, però una negociació d'aquestes no es fa en sis mesos. Si això ha de durar dos anys, mentrestant no podem dir que ja ho farem, perquè els quatre anys de govern Pintat ja estan perduts i cal adoptar unes mesures transitòries.

►► Amb claredat ► Bartumeu, en un moment de l'entrevista.

El nou arc parlamentari ja debatrà quina forma ha de tenir. En aquest debat la nostra posició serà la de buscar un nivell d'intercanvi com el de Suïssa que, d'altra banda, és assumible per part del sector bancari.

—¿La mesura transitòria seria com el conveni d'intercanvi de dades, a efectes pràctics?

—Seria una mostra de bona voluntat unilateral andorrana mentre estem

esperant, però això reforçaria molt la nostra posició a l'hora d'anar a negociar, tot i que aquests dies no m'he cansat de dir que el marge de negociació és mínim perquè hem allargat massa la malaltia. Ara bé, si hi ha aquest moviment previ, les nostres peticions seran escoltades d'una altra manera. I aquí és on podem treure tots aquests arguments, que són complementaris tot i que el Partit Liberal ha volgut fer passar

per essencials, i que van en la línia de dir que Andorra no és un paradís fiscal típic ni molt agressiu, ni té un volum global de gestió de diner com tenen altres països... tot això és cert, però no és una bona línia de defensa i el temps ho ha demostrat.

—¿Hem d'entendre que el marge per preservar les especificitats és cada cop més petit?

—Tal com nosaltres vam dir en la nostra proposta europea, tal com va dir Michel Camdessus, tal com va dir l'expert europeu Emerson i tal com s'ha dit en aquest últim estudi encarregat pel mateix Govern, nosaltres no podem pretendre continuar sent tan diferents. Per tant, aquells que vulguin mantenir aquesta diferència a peu i a cavall han d'alçar la bandera que volen ser un paradís fiscal amb tots els ets i uts i que volen ser les illes Caiman dels Pirineus. Nosaltres entenem que hem de mantenir un marge diferencial, però que Andorra és diferent sent europea, i per a nosaltres Europa no és el problema, sinó la solució a molts dels nostres problemes. Aquesta és una de les línies divisòries entre la política liberal i el projecte socialdemòcrata.

—Vostè proposa el model suís i hi ha cert consens entorn d'això, però també és un model qüestionat. ¿Qui ens diu que, esgotat el marge de negociació, Europa no voldrà anar més enllà?

—Com més temps trigarem, més plomes hi deixarem, per dir-ho gràficament. Crec que si fem un pas ferm en positiu i el fem de manera unilateral i després anem a demanar seure en una taula de negociacions, ens en sortirem al més ben parats possible. De les reunions i informacions d'aquests últims dies, del que passa a Liechtenstein i San Marino i del que diu el president francès s'evidencia que cada gran país europeu ha de resoldre la qüestió amb el paradís fiscal geogràficament proper. Amb Liechtenstein és Alemanya, amb San Marino és Itàlia i el representant del copríncep francès ens va venir a dir que hem de resoldre la qüestió bàsicament amb França i Espanya, i hi va afegir Portugal. Des del PS plantegem que si els governs espanyol i francès tenen un acord amb Suïssa, no ens poden tractar pitjor que als suïssos, perquè tenim un acord d'amistat i de bon veïnatge. És un argument raonable.

—¿La proposta del model suís ve donada, a més de pel posicionament del PS, perquè tenen informació de les intencions de França?

—Sempre hem tingut oberta una línia de diàleg institucional amb França i en determinats moments ha semblat que nosaltres teníem més diàleg i més intercanvi d'informació que no el que hauria d'haver tingut el Govern. I amb això no dic, com a vegades de manera tan equivocada com injusta des de les files del Govern se'ns acusa, que tinguem una diplomàcia paral·lela. Teníem indicis de per on anaven els trets, per la relació amb França, per la vinculació amb San Marino i pel seguiment que fem dels assumptes europeus amb els nostres experts. Ho seguïem de molt a prop des del febrer

del 2008, quan va esclatar l'afer de Liechtenstein. No adonar-se que anava de veritat ha estat un altre error que ha comès Pintat. Els senyals que un dia o altre es fixarien en nosaltres estaven donats. I no anava de broma. No s'ha volgut veure i la responsabilitat política d'uns i d'altres s'ha de posar damunt la taula i explicar-ho als ciutadans. És evident que els ciutadans no tenen en la seva primera línia de preocupació la llista de l'OCDE, sinó més aviat la feina i l'habitatge. Però hem d'explicar als ciutadans que si no canviem les nostres relacions econòmiques amb Europa, tindrem més problemes de feina, de poder adquisitiu i podem arribar a una situació econòmica molt i molt empitjorada. Europa ens ha dit que, o ens posem a resoldre definitivament la nostra relació amb ella, o quedarà condicionada tota la nostra vida econòmica i social.

—Aquests dies algú distingia entre frau fiscal i evasió fiscal. ¿Encara té sentit aquesta distinció?

—Hi ha alguns altres saberuts que parlen encara d'una paraula més enrevessada, que és l'elusió fiscal. No estem en situació, dissortadament, de voler plantejar la negociació en una situació d'igualtat entre parts. La negociació, quan arribi, estarà molt desequilibrada, per la desigualtat física i econòmica i per la tossuda voluntat del Govern de negar l'evidència. Andorra no està en condicions d'anar a fer negociacions d'enginyeria fiscal i fent distincions sobre possibles incriminacions o no possibles incriminacions. Tampoc no estem en condicions de demanar contrapartides. El procediment responsable és fer un pas, que hem de fer sols, i un cop fet anem a negociar amb tota l'argumentació que tenim i que és molta, parlant amb l'Associació de Bancs Andorranos per recollir les seves peticions. De moment, el que hem d'acceptar és que ens ha caigut a sobre un problema molt

ELS ANTECEDENTS

«No adonar-se que, des de l'afer de Liechtenstein, les coses anaven de veritat ha estat un altre error del Govern»

EL NIVELL

«Els socialdemòcrates volem mantenir el secret bancari fins allà on la cooperació internacional ens el deixi mantenir»

LA CIMERA DEL G-20

«No tenim la garantia que, tot i el nostre compromís, el 2 d'abril no s'adoptin represàlies contra Andorra»

► **Gesticulant** ► El líder del PS exposa la situació creada durant l'entrevista amb EL PERIÒDIC.

greu. Hem de defensar la sobirania andorrana i nosaltres ho farem, però per defensar-la hem de demostrar que som capaços d'ordenar casa nostra i, de moment, no hem sabut demostrar-ho.

—¿Les reformes tenen encaix en l'actual redactat de la Constitució, que preveu el secret bancari?

—El secret bancari a Andorra mai no ha estat un secret absolut. Quan vam fer, després de la Constitució, la primera llei sobre el secret bancari vam fixar un secret bancari modular. A Andorra no han existit mai els comptes numerals *stricto sensu*, es pot gestionar un compte amb un número, però al dossier del compte hi ha la identificació del titular. En l'àmbit del blanqueig de diners ja hi ha hagut moltes actuacions en què Andorra ha aixecat el secret bancari. No hi veig un problema tecnocor-jurídic. És més, les normes són per naturalesa canviants o reformables en funció dels esdeveniments. Ara el que cal saber és que ens hem de moure en la bona direcció i que hem de respectar perquè ens respectin. Si respectem ens respectaran segur, perquè, tot i el desgavell promogut pel Govern Pintat, tenim un ca-

pital de simpatia que hem de mirar de no malbaratar més.

—¿Quin grau de secret bancari tindrà Andorra si adopta un model similar al suís?

—Suïssa ha aconseguit mantenir-se en un grau important de discreció i de sortir poc als diaris. Nosaltres treballam amb els socialistes suïssos, aquest any ja hem fet dues reunions a Suïssa i les dues vegades hem parlat de la qüestió financera i el secret bancari. Tant els socialdemòcrates suïssos com els andorrans sabem que la situació tenia data de caducitat. Volem mantenir el secret bancari fins allà on la cooperació internacional ens el deixi mantenir. El dia que la Unió Europea faci desaparèixer el secret bancari de Luxemburg, Bèlgica i Àustria, no podrem pretendre mantenir el secret bancari d'Andorra o de Suïssa. Mentre hi ha una bona col·laboració i es vegi que actuem de bona fe, crec que no serà catastròfic, però ens hem d'anar adaptant als nous temps.

—¿Quin risc hi ha que les sancions amb què Frémont va advertir Andorra es facin efectives?

—Frémont no ens podia donar la ga-

L'ENROC

«Vull pensar que algú posarà seny al PLA. No em puc creure que es vulgui mantenir aquesta posició tancada»

L'ALTRE VEÍ

«Ara a Espanya no li cal fer cap moviment, perquè la direcció està marcada i el que ens diu França és prou entenedor»

rantia que, amb el nostre compromís, el 2 d'abril no s'adoptarien mesures de retorsió, represàlies o restriccions cap a Andorra. No ens la va donar. El que em va dir és que traslladaria el compromís de la força política que represento al president de la República i que intentaria obtenir d'ell que defensés que la

comunitat internacional ha d'entendre que estem immersos en un procés electoral i que, mentre no es resolgui, Andorra no pot prendre decisions. Poiser tenim un problema el 2 d'abril. El que sí que em va dir el representant del copríncep és que si els socialdemòcrates tenim la responsabilitat de governar després de les eleccions i vam assumir el compromís d'adoptar el model suís, no podiem arribar a l'estiu sense haver fet cap pas en ferm. El nostre calendari és el mes de juny. Promourem l'acord polític i l'entesa amb les entitats financeres l'endemà mateix de les eleccions per presentar una proposta d'Estat assumible que intenti salvar, i dic intenti perquè tot ha anat massa lluny, la nostra sobirania i l'interès general. Ningú no admetrà que arribem a l'estiu explicant sopsars de duro.

—Fa respecte saber que no hi ha aquesta garantia...

—Sí, però és que d'avisats ja n'estàvem i ens han avisat tantes vegades... Quan un pare renya un fill una vegada, dos i tres i el fill no escolta, a vegades passen coses que un voldria. He agafat aquest símil intencionadament, perquè la comuni-

tat internacional, el president de la República i l'OCDE han arribat a la conclusió que els responsables del Govern andorrà estan actuant com uns menors irresponsables.

—Si no hi ha consens, el pas s'haurà de fer igualment i Pintat no pensa com vostè...

—Vull pensar que algú posarà seny al Partit Liberal. No em puc creure que es vulgui mantenir aquesta posició tancada, ni que sigui assumible per una força política que està al Govern i que vol intentar mantenir-se al Govern. Esperem a la campanya electoral per veure si hi ha alguna possibilitat de debatre amb el candidat del PLA i els electors ens posaran al lloc que lliurement decidiran.

—Vostè té molta interlocució amb els socialistes espanyols. ¿Espera algun moviment d'Espanya?

—Pintat, entre altres errors, aquest gener en va fer un d'important que és anar a veure al vicepresident Solbes i, sortint d'allà i havent escoltat el que va escoltar —que ell i jo sabem el que li van dir—, va fer unes declaracions a la premsa fent parlar un interlocutor que no va voler fer declaracions. Això políticament té conseqüències. Ho dic perquè nosaltres no volem parlar ni parlem mai fins que el Govern espanyol es manifesti. És evident que el Govern espanyol, governi el PSOE o el PP, difícilment acceptaria que no ens moguem en la bona direcció. En termes poc diplomàtics, ara a Espanya no li cal fer cap moviment, perquè la direcció ja està marcada i el que ens diu França és prou entenedor.

—Potser Pintat es pensava que el moviment el faria Espanya, perquè es va entrevistar amb Solbes i va anar al Banc d'Espanya.

—La visita de Pintat al Banc d'Espanya és complicada d'explicar i equivocada perquè no li correspon a un cap de Govern anar a veure el Banc d'Espanya. Dóna peu a males interpretacions. El problema que té el candidat del PLA és que ha perdut el sentit de la realitat i vol que la realitat s'adapti a la seva posició. Això no passa a la vida i tampoc no passa a la política. ≡

*politica@andorra.elperiodico.com

Deixaràs que decideixin per tu?

A les darreres eleccions molts ciutadans no van poder votar perquè no estaven inscrits al cens electoral. Abans de l'1 de març, comprova que tens dret a vot. Truca al teu Comú i demana si apareixes a les llistes electorals.

En democràcia la veu de tothom és necessària. No et quedis fora. Participa-hi!

www.jaumebartumeu.ad

PS GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMOCRATA